

[Finansministeren.]

klar over, at der nok måtte ske visse ændringer i sammensætningen af landsskatte retten. Jeg kan anbefale at stemme for ændringsforslagene.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om tipning [af Ninn-Hansen].

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 735, fremsættelsen i tidenden sp. 1108).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Finansministeren (Kampmann): Den foreslåede ændring i lov om tipning tilsigter at øge det tilskud, som gives til idrætsformål af det samlede overskud fra tipningen. For at man kan få et begreb om, hvad en gennemførelse af dette lovforslag vil betyde, kan jeg nævne, at i perioden fra 1. juli 1954 til 30. juni 1955 fordeltes der 8,6 mill. kr., hvoraf 3,2 mill. kr. gik til idrætsformål, 2,5 mill. kr. blev uddelt under undervisningsministeriet og 2,5 mill. kr. under finansministeriet, medens knap 1/2 mill. kr. gik til „Ungdommens uddannelsesfond“. Såfremt det ændringsforslag, som her er fremsat, havde været gennemført for det pågældende regnskabsår, ville der til idrætsformål være blevet ydet 4,3 mill. kr., altså ca. 1,1 mill. kr. mere, medens der under henholdsvis undervisningsministeriet og finansministeriet ville være blevet ydet små 400 000 kr. mindre og der slet ikke ville have været noget til „Ungdommens uddannelsesfond“.

Jeg forstår godt det sikkert ret udbredte ønske om, at idrætten skulle have noget

større tilskud af tipsmidlerne. Jeg må måske have lov at nævne, hvad jeg før har sagt, at jeg tror, der i dag faktisk ydes mere til idrætten af tipsmidlerne, end man egentlig havde forestillet sig, da man gennemførte loven om tipning. Jeg mener også, at skal man i et udvalg, hvad jeg går ud fra, tale om denne sag, må vi dør drøfte, hvor meget der ydes af dem, der udøver idræt. Endelig kan det vel være rimeligt at se lidt på, hvorledes man fordeler de penge, der går til idrætsformål, for derigennem at få et indtryk af, hvor meget der er brug for på de forskellige områder.

Den ærede forslagsstiller nævnte i fremsættelsestalen, at den ændrede fordeling, han har stillet forslag om, kunne gennemføres, uden at det kostede noget. Jeg ved egentlig ikke, hvad den ærede forslagsstiller bygger dette på. Jeg kan f. eks. nævne, at hvis „Ungdommens uddannelsesfond“ ikke får det beløb på 1/2 mill. kr., som fondet fik i regnskabsåret 1954—55, skal det have det fra staten, idet uddannelsesfondet i alle tilfælde skal have 6 mill. kr. Får uddannelsesfondet ikke den halve million kroner fra tipsmidlerne, skal der en øget statsbevilling til, og det vil i alt fald koste 1/2 mill. kr.

Man kan heller ikke uden videre gå ud fra, at de penge, der bliver færre til andre formål, kan spares; jeg tror, at der blandt disse formål må være nogle, der alligevel må søge midler fra staten, og så må disse ydes over statskassen.

Skal der foretages en ændring — og det må vi jo se på, når sagen skal drøftes — er jeg heller ikke sikker på, at skalaen skal se ud, som det ærede medlem har foreslået. Jeg ville tro, at man i højere grad skulle sigte mod en skala, der gjorde idrætten interesseret i, at der blev så stort et beløb som muligt at uddele af tipsfondets midler. I det hele taget kan jeg sige, at jeg fremfor at støtte idrætten mere ved at tage pengene fra andre formål ville foretrække, at man drøftede muligheden for at få et større beløb til fordeling, altså muligheden for at gøre det mere tiltrækkende at deltage i tipning. Det er oplyst overfor mig, at man fra tipsselskabets side har forskellige forslag, som man, hvis de blev gennemført, mener vil øge interessen for at deltage i tipning; så ville der blive større overskud

[Finansministeren.]

at fordele, og så ville idrætten kunne få mere — hvad mange jo har ønske om — uden at man tog pengene fra andre formål.

Jeg vil meget gerne forhandle om lovforslaget i et udvalg.

Forslagsstilleren (Ninn-Hansen): Jeg vil gerne takke den højtærede finansminister for det svar, han nu har givet i anledning af det lovforslag, jeg har fremsat. Jeg forstod den højtærede finansminister således, at han, ligesom det var tilfældet, da den højtærede minister for godt et år siden besvarede et af mig stillet spørgsmål, er velvilligt indstillet overfor idrætten og også velvilligt indstillet overfor en forøgelse af de midler, der skal gå til idrætten, og det, jeg har villet opnå med mit forslag, er netop at få undersøgt, om der i det høje ting og hos den højtærede finansminister er en sådan velvilje overfor idrætten, at man vil give den yderligere støtte.

Jeg forstod, at der var enighed mellem den højtærede finansminister og mig om — og det lægger jeg afgørende vægt på — at man, da man i sin tid vedtog loven, havde regnet med, at idrætten ville modtage en større andel, end tilfældet er blevet, og andre formål mindre. Jeg synes, at denne betragtning er rigtig, og jeg vil gerne, at man som udgangspunkt for den videre drøftelse fastholder, at hensigten, da man vedtog tipsloven, først og fremmest var at støtte idrætten, og alt det andet skulle så komme i anden række.

Den højtærede finansminister havde imidlertid nogle enkelte indvendinger, som jeg skal besvare ganske kort. Den højtærede minister hæftede sig i særlig grad ved „Ungdommens uddannelsesfond“ og sagde, at hvis man gennemfører mit forslag, vil man ikke kunne lade de beløb gå til „Ungdommens uddannelsesfond“, der er nødvendige for at fastholde den lovgivning, vi har vedtaget sidste år, uden at der skal nye stats-tilskud til. Jeg vil gerne henlede den højtærede ministers opmærksomhed på, hvad jeg sagde i min fremsættelse om, at det var naturligt i et udvalg, hvis et sådant bliver nedsat, i særlig grad at drøfte „Ungdommens uddannelsesfond“ og bevillingerne hertil på linie med bevillingerne til andre kulturelle formål, de bevillinger, jeg vil

kalde stående bevillinger. Jeg har altså ikke ønsket, at det lovforslag, jeg har fremsat, skulle ramme „Ungdommens uddannelsesfond“, men vil gerne have en drøftelse af dettes placering. Såvidt jeg husker fra det udvalg, der behandlede „Ungdommens uddannelsesfond“, bestemte man, at der i de første 3 år skulle ydes 12 mill. kr. i direkte legater. Mig bekendt er der i øjeblikket ca. 10 mill. kr. i fondet, så det drejer sig om i løbet af disse ca. 3 år at få ialt 2 mill. kr.; det er altså det udgangspunkt, vi kan have for vor drøftelse af, hvorledes man skal fortsætte med at støtte denne opgave — og naturligvis mener jeg, man bør fortsætte dermed.

Den højtærede finansminister mente, at det var en bedre idé at gennemføre ændringer, som kunne gøre tipningen mere tiltrækkende. Heller ikke dette har jeg noget som helst imod at drøfte, men jeg vil blot gøre opmærksom på, at der jo ingen tvivl er om, at indførelsen af tipsfemøren har bevirket, at der i dag er mindre lyst til at tippe, end der har været tidligere. At give afkald på tipsfemøren har jeg ikke på noget tidspunkt villet anbefale den højtærede finansminister. Siden den blev indført i 1951 har den givet staten over 33 mill. kr.; dèr kan man altså se, at en nydannelse, der er sket, efter at man vedtog den første tipslov, i meget høj grad har været i statens favør. I øjeblikket — altså for det sidste års vedkommende — får man gennem denne tipsfemøre 8,7 mill. kr. — altså et beløb, der er næsten 3 gange så stort som det, idrætten får. Men hvis der skulle være mulighed for på anden måde at ændre loven, så at det blev gjort mere tillokkende at tippe og man altså derved kunne få flere penge til fordeling, vil jeg meget gerne drøfte dette; men også i så fald mener jeg, det er nødvendigt at få en ændring, der bevirker, at idrætten ikke skal nøjes med 10 pct. af den sidste del af overskuddet, men går i retning af det, jeg har foreslået, så at idrætten vil få ca. halvdelen af midlerne.

Jeg mener altså, at det forslag, jeg har fremsat, vil kunne vedtages og ordningen virke, uden at det koster staten penge. Selvfølgelig må man have en drøftelse af de andre formål, der støttes, og jeg vil egentlig gerne have at vide af den højtærede fi-

[Ninn-Hansen.]

nansminister — det behøver ikke være i dag, jeg kan eventuelt, hvis der bliver stemning i det høje ting for at nedsætte et udvalg, få det at vide dér — hvor mange af de institutioner eller organisationer, der modtog tilskud gennem tipstjenesten i 1954—55, som forud for tipslovens vedtagelse i 1948 modtog et statstilskud. Jeg tror roligt, man kan sige, at langt den største del først har fået statstilskud efter den tid — og det må vel også have noget at sige, når vi skal drøfte, hvorledes den fremtidige fordeling skal være. Jeg vil også gerne have at vide, hvor mange af de bevillinger, der er tale om, man kan kalde stående bevillinger. Det er jo ifølge den højtærede finansministers oplysninger således, at de allerfleste bevillinger er eengangstilskud. I en skrivelse fra den højtærede finansminister — finansudvalgets aktstykke nr. 462 — af 21. maj 1955 til finansudvalget skriver den højtærede minister:

„Ved tildelingen af de enkelte bevillinger har man i alt væsentligt fulgt samme principper som ved de tidligere uddelinger. Tilskuddene er derfor i almindelighed ydet som eengangstilskud og til gennemførelse af konkrete foranstaltninger, som de pågældende foreninger eller institutioner ellers vanskeligt ville kunne løse. Egentlige driftstilskud er kun ydet i forholdsvis få tilfælde og normalt kun, hvor det offentlige ikke yder driftstilskud til de pågældende institutioner.“

Noget lignende har man meddelt fra undervisningsministeriets side, og derfor mener jeg vi kan fastslå, at vi dog har det ikke altfor vanskelige udgangspunkt, når vi skal drøfte en ny fordeling, at man gennemgående har givet eengangstilskud, og at der derfor ikke er en række organisationer eller institutioner, som kan påregne i fremtiden og hvert år at få et tilskud fra statskassen gennem tipsmidlerne.

Jeg vil også gerne tage et andet spørgsmål op. Den højtærede finansminister mener, at det vel i nogen grad kan være betænkeligt at tage disse bevillinger væk. Jeg vil heroverfor gerne spørge: Kan det ikke også i nogen grad være betænkeligt at opretholde dem allesammen? Jeg skal ikke foretage nogen gennemgang af de mange bevillinger,

der er tale om — såvidt jeg husker, drejer det sig om 261 forskellige bevillinger — men jeg synes, at man kan se på nogle af bevillingerne, at det, at der bliver givet eet sted, på tilsvarende steder kan give de interesserede det indtryk, at nu kan man i fremtiden regne med at modtage et statstilskud. Må jeg nævne et eksempel, som har været fremme i pressen. Når man på finansministeriets konto af tipsmidlerne har givet et tilskud til indkøb af brandslukningsmateriel i Sønderho, kan man så ikke andre steder, i andre kommuner, få det indtryk, at der i fremtiden gives statstilskud til indkøb af brandsprøjter, eller hvad det nu er? Jeg synes i hvert fald, det kan være lidt farligt at give bevillinger af denne art.

Må jeg nævne et andet tilfælde; det er fra undervisningsministeriets konto, hvor der er givet et beløb — det er ikke nogen stor sum, det drejer sig om 5 000 kr. — til istandsættelse af et studiehus for bladtegnere. Nu er bladtegnere jo en udmærket kategori af medborgere, som vist også mange af det høje tings medlemmer kan glæde sig over; bladtegnere gør jo deres for at stimulere den politiske interesse på en særlig måde. Men man har vel alligevel lov at sige, at hvis bladtegnere skal have tilskud fra statskassen, så er der jo forskellige andre kategorier her i samfundet, som må regne med, at næste gang kan det blive dem. Efter min mening kan resultatet blive dette, at der kommer et meget stort pres på statskassen, et pres, som kan få ubehagelige følger i andre retninger.

Jeg er ganske overbevist om, at den samvittighedsfulde vurdering og behandling, som finansudvalget giver alle andre ansøgninger, også anvendes på de ansøgninger, der indkommer om støtte af tipsmidlerne. Men det er vel trods alt blevet sådan i den almindelige opfattelse, at man regner med, at der ligger nogle, skal vi sige, lidt lettere penge dér; hvis man får afslag andre steder, kan man prøve at søge af tipsmidlerne, og det er en tendens, som jeg egentlig ikke tror man skal fremme. Jeg synes, at man med hensyn til flere af de tilskud, det drejer sig om, er gået ikke så lidt ud over, hvad man oprindeligt regnede med. Det er ikke, fordi formålene er dårlige; når man kan se, at der ydes støtte til udgivelse af værker om

[Ninn-Hansen.]

klaverteknik, til en række bogværker, at der gives tilskud til tidsskrifter, modernisering af køkkener og badeværelser i klostre og på hospitaler og til de gamles lappetuer, ja, så er det ikke, fordi jeg vil sige, det er dårlige formål, men jeg tror ikke, at et eneste af de medlemmer, som deltog i afstemningen om tipsloven her i tinget i 1948, havde regnet med, at der skulle kunne gives tilskud til sådanne formål. Jeg sagde før, at det drejede sig om eengangsbevillinger, som jeg mente man kunne nedskære, således at de omtalte beløb kunne blive tilovers til idrætten; men jeg har heller ikke noget imod, ja, jeg ser gerne, at man tager en drøftelse om enkelte stående bevillinger.

Jeg ser, at undervisningsministeriet har ansøgt om og vist også fået bevilget 290 000 kr. til den kulturelle fond; man yder disse penge, fordi det er blevet sagt, at ganske vist disponerer denne fond årlig over ca. 800 000 kr., men Det kgl. Teater modtager hvert år 625 000 kr. à 650 000 kr. af fondens midler, og derfor bliver der ikke noget tilbage til det, man iøvrigt gerne ville støtte, nemlig det frie musikliv. Ja, der står man overfor en afvejning: Skal det af hensyn til Det kgl. Teater, der hvert år ialt modtager dobbelt så stort et tilskud, som idrætten gør, være således, at man skal lade 290 000 kr. gå over til det formål, jeg nævnte, eller kan man på dette sted foretage en besparelse, der vil komme idrætten tilgode?

Jeg synes, der er mange eksempler af denne art, som man kan tage op til overvejelse, men til slut har jeg en bemærkning til den højtærede minister, som jeg forstår gerne ser et udvalg nedsat, så at vi kan få en drøftelse af det forslag, jeg har fremsat. Jeg vil gerne gøre den bemærkning til den højtærede minister og til det høje ting, at det forslag, jeg har fremsat, ikke er et forslag, som jeg mener under alle omstændigheder skal vedtages i den form, det nu har. At fremsætte et lovforslag som det foreliggende har været den mest enkle mulighed for mig for at få denne sag frem i det høje ting og forhåbentlig også frem til en udvalgsbehandling. Hvis man kan finde en bedre mulighed — og det kan man sikkert — for at støtte idrætten på en tilsvarende måde, så ser jeg det meget gerne.

Lars M. Olsen: Jeg kan vel gøre den almindelige og generelle bemærkning, at de allerfleste mennesker her i landet — heldigvis da — meget gerne ser en veludrustet og veltrænet idrætsungdom og vel i og for sig også gerne er med til at støtte idrætsungdommen så meget som muligt. Denne indstilling går på tværs af alle politiske skillelinier; her er der stort set enighed, og det er godt, at det er sådan.

Der var jo også stor glæde i sin tid, da vi fik gennemført tipsloven, der stillede de omtalte midler til rådighed, og som — det tror jeg den højtærede finansminister har ret i — sikkert indtil nu har givet idrætsforbundene og idrætsorganisationerne, i hvert fald som helhed, et større beløb, end de egentlig regnede med. Det er derfor overordentlig besnærende, når forslagsstilleren dels her i dag og dels i sin fremsættelsestale forleden slog fast, at det, som han her har tænkt skulle gennemføres, ikke skulle komme til at koste staten penge. Jeg forstår udmærket godt, at den ærede forslagsstiller må sige noget sådant i kraft af den udvikling, vi er inde i, og de sparebestræbelser, vi alle deltager i, selvfølgelig også det konservative folkeparti. Jeg har derfor lyttet til den højtærede finansministers foreløbige redegørelse, og heraf fremgik det temmelig tydeligt, at en ændring i loven i den retning, som forslagsstilleren har gjort rede for, ikke vil kunne undgå at koste statskassen penge og altså betyde udgifter for skatteborgerne, og hvad dermed iøvrigt følger. Det kan vel nok gøre én en lille smule betænkelig, selvom man naturligvis af mange forskellige grunde sympatiserer med de almindelige betragtninger og den sunde tanke, som ligger bagved, at der bør gives idrætsudøverne flere midler at råde over. Men jeg tror dog nok, man har lov til at sige, at dette spørgsmål sikkert meget grundigt må behandles og undersøges i et udvalg, hvad forslagsstilleren jo også selv var klar over.

Jeg er naturligvis især interesseret i at vide, hvilke rent faktiske virkninger forslaget gennemførelse vil få for de organisationer, som i kraft af loven gennem undervisningsministeriet eller finansministeriet får tilskud, samt for „Ungdommens uddannelsesfond“. Jeg forstår vedrørende denne, at der er en lille uoverensstemmelse mellem den

[Lars M. Olsen.]

højtærede finansminister og den ærede forslagsstiller; for hvis disse penge som tidligere, før vi fik tipsloven, blev bevilget på finansloven, men som altså ikke nu belaster denne, atter skal føres tilbage til finansloven, hvis det foreliggende forslag bliver gennemført, vil der omgående komme en merudgift, som altså vil give sig udtryk på statsregnskabet; jeg tror derfor, at vi i udvalget må have adskilligt flere oplysninger om sagen end dem, der foreløbig ligger på tingets bord.

I den ærede forslagsstillers fremsættelsestale forleden fortalte han også, at de kontingenter, som idrætsungdommen ydede for sin aktive deltagelse, udgjorde ca. 12 mill. kr., tror jeg det var, og da man regner med 800 000 medlemmer, vil det altså sige, at der er tale om et gennemsnitligt kontingent på 15 kr. om året. Jeg har selv en dreng, der er medlem af en badmintonklub, og han betaler mellem 70 og 75 kr. En æret kollega i det høje ting fortalte mig imidlertid, inden jeg gik op på talerstolen, at i den klub, han er medlem af, har kontingentet siden 1929 været uforandret. Jeg ved ikke, om noget lignende gør sig gældende mange andre steder end i den klub, det ærede medlem gjorde opmærksom på, men hvis det er således, at man i adskillige idrætsorganisationer på dette område ikke er fulgt med den almindelige økonomiske udvikling, der har fundet sted, var det velsagtens muligt, at idrætsorganisationerne på den måde var i stand til ved egen hjælp at skaffe sig større økonomiske midler.

I denne forbindelse vil jeg bede den højtærede finansminister svare nu, eller senere i udvalget, hvorledes det ligger med fordelingen af de midler, som Dansk Idræts-Forbund får stillet til rådighed. Jeg har ladet mig fortælle, at rundt omkring, navnlig ude i provinsen, kniber det af og til med at få visse midler — i hvert tilfælde i det omfang, man ønsker — og det vil derfor være meget nødvendigt, at det høje ting får en redegørelse, der viser, hvorledes pengene fordeles af idrætsforbundet til de lokale organisationer, hvor behovene er tilstede.

Det er heldigvis således i dag, at hvis vi sammenligner med tiden lige efter krigen,

har de unge gennemgående — det gælder navnlig den udlærte ungdom, men også de unge, der er i lære — langt flere midler at råde over, end f. eks. de ærede medlemmer af tinget havde, da de var unge. Priseniveauet og meget andet har naturligvis forandret sig, men der er sket en meget stærk stigning i indtjeningsmulighederne og dermed i evnen til at betale, måske netop i særlig grad for de unge, fordi de ikke har så store forpligtelser, som de får på et senere trin i deres udvikling.

Jeg tror derfor, idrætsorganisationerne gjorde ret i i endnu højere grad, end det måske hidtil har været tilfældet, at appellere til tjenersindet af hensyn til idrætsbevægelsens økonomi. Vi skal jo være en lille smule varsomme herhjemme med altid at stille krav og stille krav. Vi ved jo allesammen, hvor kravene ender, og pengene kan vi ikke grave op af jorden, de skal tjenes, de skal ind gennem skatter og på anden måde. Det tænker man ikke altid på, når man stiller disse, ofte meget vel motiverede og reelle krav, men pengene skal komme et sted fra, og da vi i dette land har at gøre med en frivillig idrætsbevægelse, tjener det formentlig gode pædagogiske formål, når man netop maner de unge til også selv i så stor udstrækning, som det nu er økonomisk muligt, at yde en hjælp til selvhjælp. Det er jo, det må vi erkende, ikke små midler, der i sin helhed af det offentlige, dette gælder også kommunerne, stilles til rådighed for idrættens udøvelse.

Jeg vil ikke sige, at det er for mange penge, men jeg vil understrege, at der tilflyder naturligvis idrætten meget større midler end dem, som tipsloven giver mulighed for. Jeg tror derfor også, vi skal fastholde det, som den højtærede finansminister redegjorde for i sin tale: at vi på en eller anden måde må være i stand til aktivt at udvide tåpningen. Jeg er ikke selv ekspert på disse felter, men der har vi jo tipstjenesten, som formentlig vil være i stand til at komme med forslag i så henseende.

Må jeg afsluttende understrege de almindelige betragtninger, jeg gjorde indledningsvis om, at vi sikkert alle har den største interesse i, at idrætten har så gode og fornuftige vilkår at arbejde under som overhovedet muligt, men vi kan efter de

[Lars M. Olsen.]

foreliggende oplysninger ikke komme bort fra, at gennemfører vi det foreliggende lovforslag, vil der uvægerlig blive stillet krav til staten på anden måde.

Derfor vil jeg gerne slutte med at sige, som jeg begyndte: dette forslag egner sig sikkert til meget grundig behandling i et udvalg.

Arnth Jensen: Når man fra idrættens side har rejst kravet om større andel i tipsmidlerne og dette krav har foranlediget, at det ærede medlem hr. Ninn-Hansen har fremsat det foreliggende lovforslag, skyldes det forskellige forhold, bl. a. den betydelige nedgang i disse midler, som har fundet sted, og også den konkurrence, som det frivillige ungdomsarbejde er ude for på grund af de aflønninger, som det offentlige byder ungdomsledere og lærere i det ungdomsarbejde, som med hjemmel i ungdomsskoleloven igangsættes med meget betydelig støtte fra statens og kommunernes side.

Som det allerede er oplyst, er tipsomsætningen og dermed overskuddet faldet meget betydeligt siden starten. Medens man i de første 2 år havde et overskud på henholdsvis godt 14 og 12 mill. kr., faldt omsætningen og dermed overskuddet efter indførelsen af den ekstra fem øres afgift år for år, således, som også oplyst, at der i 1954—55 var overskud på 8,6 mill. kr.; men efter som det tegner sig i indeværende år, må man regne med, at vi ingenlunde kommer over 8 mill. kr., måske snarere under. Da idrætten af overskuddet kun får den første million kroner ubeskåret og der sker en hårdhændet aftrapning for de øvrige overskudsmillioner helt ned til 10 pct., rammes den meget hårdt af den nedgang i omsætningen, som har fundet sted, og en ændring, så at idrætten på en eller anden måde får sin andel forhøjet, må ikke blot synes forsvarlig, men er nødvendig, hvis den skal fastholde sit stade og vinde fornyet tilslutning til sit arbejde.

Det kunne være interessant at drage en sammenligning med, hvorledes idrætten er stillet i vore nabolande. Vi ser straks, at i Norge ordner man tipstjenesten på en anden måde. I modsætning til det, vi har i Danmark, hvor tipsoverskuddet udstykkes i en mængde små portioner, der efter min

opfattelse ofte med rette kan kritiseres, tilfalder i Norge hele det indkomne overskud ubeskåret norsk idræt, forskning og videnskab. Tipsomsætningen, der i Norge overhovedet ikke er belagt hverken med skatter eller afgifter, udgjorde i sidste regnskabsår godt 85 mill. kr., og overskuddet til uddeling udgjorde 29 mill. kr. Af dette beløb fik idrætten 7,8 mill. kr., altså 4,7 mill. kr. mere end i Danmark, og dertil kommer, at de norske skytter ved direkte statstilskud blev tilkendt 1,76 mill. kr.

I Sverige var omsætningen i 1954—55 144,6 mill. kr., nettooverskuddet 52,3 mill. kr. I Sverige bliver hele overskuddet fordelt af rigsdagen med tilslutning af regeringen, og idrætten fik 9 mill. kr. plus 1 mill. kr. til friluftslivets fremme; desuden fik skytterne alene 2,9 mill. kr. Det er helt andre tal end herhjemme i Danmark.

For Finlands vedkommende har jeg ikke de nøjagtige tal, men jeg kan oplyse så meget, at indtil olympiaden tilfaldt hele det finske tipsoverskud ubeskåret idrætten, og efter olympiaden bliver tipsoverskuddet brugt til svømmehaller, idrætshaller og andre store idrætsanlæg foruden direkte til de forskellige foreninger, en meget betydelig støtte og langt udover vor.

På baggrund af disse oplysninger fra de andre nordiske lande ville det foreliggende lovforslags vedtagelse betyde en meget beskedent udvidelse, nemlig godt 1,1 mill. kr. Det er det hele, 1,1 mill. kr. Når man betænker, at det er idrætten selv, der har givet stødet til, at tipstjenesten overhovedet blev indført — og det er da endelig også idrættens folk, der indtjener pengene — kan man vist ikke sige, at det er noget urimeligt ønske, der her fremføres. Yderligere må vi også tage prisstigningerne i betragtning.

Nu har der været talt en hel del om, at de unge også selv skal yde noget. De har gode aflønningsforhold, siger man, og det ærede medlem hr. Lars M. Olsen var så venlig at sige, at selv de, som man ellers støtter stærkest, de, der ikke er færdige med deres uddannelse, lærlingene, også har større løn. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at det ikke er noget ringe offer, der bringes for den sag, som de unge har kær. Jeg er absolut enig med det ærede medlem hr. Lars

[Arnth Jensen.]

M. Olsen og andre i, at de unge skal vide, at det kommer ikke af sig selv. Jeg er helt enig med Dansk Idræts-Forbunds formand, landsretssagfører Leo Frederiksen, der ligesom jeg har hævdet og hævder gang på gang, når vi står overfor idrætsungdommen, at det er dens pligt at yde efter evne og mere, end den får i statstilskud. Men jeg vil sige til det ærede medlem og den højtærede finansminister, at det kan ikke aflæses af kontingentet. Jeg indrømmer, at man har hjulpet idrætten meget gennem de nye gymnastiksale, idrætspladser o. s. v., som er opført med kommunal støtte, men der bliver ikke gjort nær det, der skal gøres. Mange, mange steder i landet mangler der en hel del, og dér har det vist sig, at idrætsfolk ikke alene yder deres kontingent, men de yder også en arbejdsindsats, således at de har kunnet præstere at bygge ikke alene idrætsanlæg, men også klubhuse og sågar idrætshaller. Det er en indsats, som man ikke må glemme. Der er en anden ting, man heller ikke må glemme; det er, at de delingsførere og ledere, som frivilligt sætter deres arbejdskraft ind på dette arbejde, ikke får den aflønning, som man ellers fra statskassens side mener at et sådant arbejde skal betales med.

Den højtærede finansminister var også inde på dette. Han har modtaget en redegørelse både fra Dansk Idræts-Forbund og fra De danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger, ikke alene om anvendelsen af tipsmidlerne, men også om de kontingenter, som vi opererer med. Jeg tror, at den højtærede finansminister vil indrømme mig, at disse redegørelser ikke blot viser en forsvarlig administration, men også, at det er en meget betydelig indsats, både direkte og indirekte, der er ydet af danske idrætsudøvere i det frivillige ungdomsarbejde, og jeg har også omtalt den indsats, delingsførere har ydet.

Må jeg have lov til at nævne en ting til fra denne indberetning. De nedlagte skydebaner skulle genopbygges efter kapitulationen, og udgifterne til dette var meget store. I 1948 foretoges der en optælling af antallet af skydebaner over hele landet. Man kom dengang op på 800, i dag har vi 1 200. Disse skydebaner er anlagt af frivillig arbejdskraft og ved indsamling af frivillige

bidrag. Det ville være langt under værdien at vurdere disse 1 200 baner til ca. 7 à 8 mill. kr. Det er, hvad den danske ungdom selv har ydet i disse år, så man skal ikke sige, at det ikke er ret meget. Man siger, at der ydes så rigeligt; ja, men hvad er det da, vi står og taler om? Har den højtærede finansminister, har de ærede medlemmer prøvet at regne ud, hvad det er, de unge får?

Jeg kan fortælle det ærede medlem hr. Lars M. Olsen, at en dansk gymnast ude på landet af tipsmidlerne får 3 kr. og 32 øre om året. Tror det ærede medlem, at man kan lave så forfærdeligt store spring for dette beløb? Mener det ærede medlem, at det er så mange penge, at man kan smide om sig med dem? Man skulle se efter, hvilke beløb det i virkeligheden drejer sig om, før man udtaler sig.

Men ikke nok med det. Som jeg nævnte, trues i dag det frivillige ungdomsarbejde af ungdomsskolelovens bestemmelser. Jeg anerkender til fulde lovens gode formål, men den konkurrence, den medfører for det frivillige ungdomsarbejde, er jeg bange for. Vi, der står i det frivillige, folkelige ungdomsarbejde, har mange konkurrenter, der arbejder på at få fat i de unge. Ikke mindst må vi, der fortrinsvis arbejder i landets forsamlingshuse, der alt for mange steder endnu er i en dårlig forfatning — folketinget burde måske overveje, om ikke der var grund til af kulturelle hensyn at sætte ind heroverfor — kæmpe en kamp mod byernes forlystelsesindustri, der virker mere dragende, og denne kamp bliver for ulige for os. Nu kommer denne ungdomsskolelov, der byder ungdommen bedre lokaleforhold og lærerkræfterne en timeløn, som det frivillige arbejde slet ikke kan konkurrere med, og, hvad vi skal lægge meget mærke til, de unge skal intet — intet — yde; de skal kun modtage. Er det rimeligt at stille os overfor denne konkurrence og så stadig sige til os: Hvad yder I? Yder I noget? Jeg mener, det ville være et stort tab, om det folkelige, frivillige arbejde, som danske højskoleelever og danske delingsførere vederlagsfrit har gjort i foregåendeslægtled, et arbejde, som ikke har været gjort af trang til løn, men af glæden ved arbejdet, skal stagnere. Vi kræver ikke statsforsorg, tværtimod, vort arbejde hviler og skal hvile

[Arnth Jensen.]

på frivillighedens grund, men vi beder om en rimelig hjælp til at klare os i konkurrencen.

Nu siger den højtærede finansminister: det er meget rigtigt, jeg har hele hånden fuld af sympati for idrætten, men I siger jo allesammen, at vi skal spare; hvis jeg nu skal give idrætten mere af tipsmidlerne, må jeg tage fra nogle organisationer, som jeg derefter skal yde direkte statsbevillinger. Ja, disse betragtninger af finansministeren tør jeg ikke udtale mig om i øjeblikket, men jeg tør sige til den højtærede minister, at staten har forstået at tage sin del. Det har aldrig været meningen, at tipsmidlerne skulle være den malkeko, som de er blevet for staten. Man fastsatte dengang de forskellige skattesatser, men så fandt man i en snæver vending ud af, at her var et sted at få noget mere, og så tog man afgiftsfemøren. Staten tabte ikke ved det; de, der tabte ved det, var dem, der i forvejen skulle have af tipsmidlerne.

Jeg er slet ikke sikker på, at den højtærede finansminister regner helt rigtigt, når han mener, at det ikke kan lade sig gøre at slippe femøren. Det blev oplyst her, hvad femøren havde givet, men samtidig må man lægge mærke til, at overskuddet er gået 6 mill. kr. ned. Det beløb manglede den højtærede finansminister, da han skulle dække de krav, der kom fra idrætten og andre; men han puttede pengene ned i statskassen til de andre kroner. Jeg er slet ikke sikker på, at man ikke skulle overveje at få den femøre væk, for jeg er klar over, at vi, som finansministeren siger, må have omsætningen i vejret.

Der er peget på forskellige veje. Finansministeren har jo selv ved en anden lejlighed prøvet den vej i nogen grad at forlade sig på spillelidenskaben hos det danske folk. Hvorfor vil man sætte lotterigevinsterne op og udvide antallet af numre? Er det ikke for at få et større overskud? Og hvad med præmieobligationerne? Opstiller man ikke så store gevinster, at det er helt dragende?

Da 200 000 kr. ikke var nok til at lokke folk, gik man op til 250 000 kr. Det kan være, at den store gevinst skulle være større endnu, for det går jo ikke helt godt endda. Man har i hvert fald brugt det middel at sætte gevinstbeløbene op, og man ser jo, hvordan spillelidenskaben grasserer herhjemme, lige fra de lokale andespil til Grønlandslotteriet. Hvorfor så ikke gå den samme vej her? Jeg vil gerne sige til den højtærede finansminister, at der er den udvej at lade tipsselskabet sætte gevinsterne eller maksimumsgevinsten op; den er nu 50 000 kr., måske den skulle sættes op til 100 000 kr. Ærede medlemmer tror måske, at der er mange, der vinder et beløb på 50 000 kr., men det er slet ikke tilfældet; i sidste tipsår var det ikke mere end en halv snes stykker, der fik den; det er meget sjældent, at folk vinder den store gevinst. Jeg tror, man burde se en lille smule på det endelige resultat af omsætningen. Det er jo sædvanligvis sådan, at hvis en forretning går tilbage, undersøger man, om der er et eller andet, der kan rettes, og hvis man kan se en udvej, prøver man at gå den vej. Jeg anbefaler finansministeren de to veje: tænk lidt mere på den femøre, og tænk på, om maksimumsgevinsten kan komme højere op.

Man har nævnt, at vi også skulle se lidt på, hvordan fordelingen af tipsmidlerne foregår indenfor idrætten. Jeg vil gøre opmærksom på, at i den tid, tipstjenesten har eksisteret, har der ikke været en eneste mislyd blandt idrættens folk med hensyn til de regler, efter hvilke pengene til idrætten fordeles. Jeg tror ikke, vi gavner sagen ved i øjeblikket at gå ind i en stor diskussion om, hvorvidt nu den eller den idrætsorganisation får dette eller hint. Jeg tror, vi skal anerkende idrættens ret til selv at skønne over, hvor skoen trykker; den kan i hvert fald bedst selv skønne i det forhold.

Til sidst vil jeg gerne slå fast, at når vi kommer her, er det ikke for at få svimlende beløb; det, folkettinget behandler i dag, er spørgsmålet om, hvorvidt vi må få 1 mill.

[Arnth Jensen.]

kr. mere, end vi har fået hidtil. Det er i virkeligheden det hele, og så taler man endda om, hvor store statsudgifterne ville blive, og alt det. Det glædede mig at høre det ærede medlem hr. Lars M. Olsen sige, at man skal være varsom med at stille krav. Men hvis det ærede medlem ikke kommer med mere ubeskedne krav end dette, tror jeg, det ærede medlem kan sove roligt om natten.

Jeg vil bede om, at man behandler dette lovforslag med den største velvilje, og jeg kan i hvert fald på mit partis vegne sige, at vi under den kommende udvalgsbehandling vil være meget velvilligt indstillet med hensyn til lovforslagets gennemførelse. Om der muligvis kan være andre måder at gå frem på, skal jeg lade være usagt, men som helhed er det et meget beskedent krav, idrætten her kommer med, og jeg anbefaler tingets medlemmer at slutte op om dette krav.

Aksel Møller: Der er jo det usædvanlige ved det lovforslag, vi her behandler, at det er, hvad man næsten kunne fristes til at kalde et „one man show“. Det er et enkelt medlem af det høje ting, som har besluttet at fremsætte dette lovforslag, et medlem, som allerede fra 1954 har været opmærksom på den udvikling, der har fundet sted med hensyn til anvendelsen af tipsmidlerne, fordelingen af dem, statens andel, institutionernes andel og den i forhold til alt det andet mere og mere beskedne andel, som er tilfaldet idrætten. Det ærede medlem har nu ved fremsættelsen af dette lovforslag taget initiativet til at få sagen til behandling i det høje ting, og jeg vil gerne have lov at sætte en streg under det usædvanlige heri. Det ville måske ikke skade det høje tings arbejde og anseelse, om vi noget hyppigere fik lejlighed til at stå overfor et enkelt medlems ønske om ændringer i lov-givningen.

Af de allerede holdte ordførertaler forstår man, at der i det høje ting er en stigende forståelse af, at det ærede medlem hr. Ninn-Hansen med sit forslag har rørt ved noget centralt. Sagen er ved hans initiativ sat på dagsordenen, og jeg kan ikke tænke mig andet, end at der må komme noget positivt ud af arbejdet med den. Jeg går ud fra, at

hensigten med den form, det ærede medlem har valgt, først og fremmest er at understrege, at en løsning her ikke tilsigter noget partiegoistisk formål. Også det mener jeg ved visse lejligheder ville kunne understreges ved lignende handlinger, og det kunne måske bringe det høje ting til at træffe beslutninger, som det ellers ville være såre vanskeligt for tinget at nå frem til.

Når jeg er valgt til at være mit partis ordfører i denne sag, er det, fordi det konservative folkepartis gruppe for sit vedkommende har ønsket, at man også skulle beskæftige sig med spørgsmålet om de udgifter til forskellige institutioner, som i øjeblikket afholdes af tipsmidlerne, og som, således som det er sagt fra anden side her i tinget, altså kommer til at svæve i luften bevillingsmæssigt, hvis lovforslaget gennemføres, uden at det har været drøftet, om disse institutioner har noget som helst rimeligt krav på at komme i betragtning ved fordelingen af tipsmidlerne, eller om staten i stedet skal gå ind for deres finansiering, eller om der findes andre udveje.

Facit på denne tale skal være ønsket om at støtte den af det ærede medlem rejste tanke under en udvalgsbehandling. Vi vil under denne udvalgsbehandling søge at få oplyst, på hvilke områder staten midt i en tid fuld af sparebestrebelse ved gennemførelsen af forslaget kunne blive udsat for at få overført udgifter til sig, som det ville være mindre betimeligt at den skulle afholde. Men når jeg har sagt dette om den betænkelighed, som jeg håber udvalget vil kunne opklare, vil jeg fremhæve, at det ærede medlems forslag er helt i overensstemmelse med de forudsætninger, som mit parti i sin tid, da loven om tipning blev gennemført, arbejdede ud fra. Det var så ganske afgjort det konservative folkepartis ønske, at denne lov skulle være en lov, der først og fremmest og praktisk talt udelukkende arbejdede for at skaffe idrætten i alle dens forgreninger større muligheder økonomisk, end den havde haft før, og det var andre kræfter i dette høje ting, som gennemtvang en stadig større og større reduktion af den del af provenuet, der kunne komme idrætten tilgode, og med stor opfindsomhed fandt på formål, som tipningens økonomiske resultat også skulle finansiere, ja, som strakte deres opfindsomhed så langt, at

[Aksel Møller.]

hvis der fandtes institutioner, som ikke ville have midler fra tipningen, fordi de stammede fra spil, så skulle staten have det tilsvarende beløb, for at det kunne vaskes rent blandt de andre kroner i statskassen og derefter udbetales som særbevilling til det pågældende formål.

Ansvarer for, at loven altså fik en slagside fra starten, vil mit parti for sit vedkommende kunne fralægge sig, og direkte at redressere det her ved denne lejlighed er der jo ingen grund til. Men det kan måske overraske selv det pågældende ærede medlem, som dengang var så ivrig for, at loven skulle få dette udseende, at den senere udvikling er gået så langt, som den faktisk er, formentlig også en hel del længere, end det pågældende ærede medlem vil synes om. Når det ærede medlem hr. Ninn-Hansen kunne nævne brandsprøjterne til Sønderho, er det et klart eksempel i så henseende; det kan aldrig have været lovgivningens mening, at brandsprøjterne i Sønderho skulle finansieres af tipningens provenu. Konsekvenserne af, hvad en sådan bevilling kan føre til, tør jeg for mit vedkommende ikke tænke til bunds, men jeg kan iøvrigt henlede opmærksomheden på, at der også er andre bevillinger, der har en karakter, et sigte, som næppe kan høre tipningen til, og som, når man bliver opmærksom derpå, viser, at det ærede medlem hr. Ninn-Hansen har god grund til at sætte denne lovgivnings revision på dagsordenen.

Den 21. maj 1955 fik Kvindelige Lægers Klub bevilget 10 000 kr. af tipsmidlerne som et eengangstilskud til et i forbindelse med svangerskabslovens fremsættelse i folketinget påtænkt oplysningsarbejde for gennem pjecer og foredrag at udbrede kendskabet til svangerskabsforebyggende midler. Formålet har jeg intet at indvende imod, men at denne bevilling skal finansieres af tipningen, ser jeg sandelig ikke noget sagligt grundlag for. I det hele taget har forvaltningen af tipsmidlerne efterhånden bidraget til, at det hele fuldstændig har skiftet karakter. Oprindeligt har det vel været meningen, at tipningens provenu skulle være frit for al statstynge; hensigten har været den, at en række

institutioner af kulturel og friluftsidrætslig karakter ved siden af idrætten skulle nyde godt af det, og at staten for sit vedkommende ikke skulle have nogen del til sig selv. Vi indførte så i den forrige valutakrisetid en afgift på tipningen, og i stadig større udstrækning har man derefter benyttet tipsmidlerne til at lægge opgaver, som man tidligere efter deres natur ville have anset for at være af statskarakter, over på tipsmidlerne. Det vil altså sige, at den del af tipningens provenu, som i virkeligheden er at sidestille med dækning for statens udgifter og derigennem får karakter af skattemidler, har været voksende, medens den del, som skulle tilfalde det oprindelige formål, skulle opfylde de egentlige forudsætninger i loven, har været relativt aftagende.

Derfor har det ærede medlem hr. Ninn-Hansen fuldstændig ret i, at dette forslag må kunne føre til en revision af tipsloven, og det konservative folkeparti vil for sit vedkommende under udvalgsarbejdet gøre, hvad det kan for at bidrage til, at der ud af lovforslaget skal komme en lov, der i højere grad tilgodeser det, som oprindeligt var formålet med lovgivningen om tipning.

Johs. Christiansen: Det lovforslag, vi har til behandling, er udtryk for et ønske, som længe har været næret, og som utvivlsomt også er almindeligt indenfor Dansk Idræts-Forbund, indenfor idrætslivet i det hele taget, et ønske, der i hvert fald i øjeblikket går ud på, at der kunne tilfalde idrætten og idrættens egne formål et beløb svarende til ca. halvdelen af det, som tipsmidlerne giver i overskud.

I sin fremsættelsestale den 22. f. m. har det ærede medlem hr. Ninn-Hansen helt naturligt henledt opmærksomheden på et væsentligt punkt i tipslovens tilblivelseshistorie. Jeg tænker på hans henvisning til, at den daværende finansminister ved fremsættelsen af lovforslaget i 1947 regnede med, at ca. to trediedele af overskuddet ville tilfalde idrætten. Heri ligger unøgtelig noget af en løfteparagraf. Takket være lovens fordelingsregler i forbindelse med tipningens stærke udvikling får idrætten imidlertid nu kun godt og vel en trediedel af overskuddet. Den omtalte „løfteparagraf“

[Johs. Christiansen.]

er med andre ord trådt noget i baggrunden. Idrætsfolkernes utilfredshed hermed er menneskeligt forståelig, synes jeg.

På den anden side må man heller ikke glemme, at de anslåede $\frac{2}{3}$ i 1947 var beregnet på grundlag af et forventet overskud på ca. 3 mill. kr., således at provenuet deraf til idrætsformål ville udgøre ca. 2 mill. kr., medens stillingen i dag er den, at sidste tipsårs provenu til idrætten udgjorde 3,2 mill. kr. Set under denne synsvinkel får idrætsfolkene altså i virkeligheden ca. 1 mill. kr. mere end det beløb, som de var så glade for i 1947. Den menneskelige glæde er imidlertid som alt andet relativ, og endelig er der også at tage i betragtning, synes jeg, det forhold, at dansk idræt i 1947—48 stod med en lang række reformønsker, hvis gennemførelse var af meget væsentlig betydning for idrættens fremtid.

Jeg vil gerne pege på nogle af disse ønsker: reformer angående mødelokaler; organisationsapparatets udbygning; intensivring af uddannelsen af såvel foreningsledere som instruktører, navnlig det sidste; en betydelig udbygning af den yderst værdifulde, ja, jeg tør sige i virkeligheden helt nødvendige lægeundersøgelser af idrætsudøvere; endvidere en nærmere udvikling af det idrætslige internationale samarbejde; større materielbevilling til navnlig sådanne klubber, som har store ungdomsafdelinger, og endelig ønsket om, at Danmark i lighed med f. eks. Sverige og Finland kunne få sit eget idrætsinstitut.

Det fremgår af dette ønskeprogram, at her er der opgaver, som man forstår at idrætsledere, Dansk Idræts-Forbund og andre ledende forbund i allerhøjeste grad lægger vægt på at kunne få løst til bunds, og det mener jeg vi bør holde os for øje, når vi prøver at tage stilling til det foreliggende lovforslag. Det er blevet opgjort for mig, at hvis dette ønskeprogram skulle gennemføres blot nogenlunde, ville det kræve ca. 4 mill. kr. Takket være den succes, som tipningen har haft, er en ikke uvæsentlig del af ønskeprogrammet imidlertid blevet gennemført i de mellemliggende år, men så vigtig en opgave som uddannelse af instruktører har man stadig ikke kunnet udbygge på tilfredsstillende måde. At dette er en meget væsentlig mangel, synes jeg man

uden videre må have lov at indrømme. Hvis de unge skal have udfyldt deres tid på den helt rigtige måde, d. v. s. have fuldt udbytte af deres idrætslige indsats — det være sig i boldspil, gymnastik, fri idræt, svømning, roning o. s. v. — må de have lærere og vejledere, hvis uddannelse er fyldestgørende, ellers gør man sig skyld i forsynelser.

Et andet meget vigtigt spørgsmål, en påtrængende opgave, tør jeg kalde det, er at få udbygget de påbegyndte lægeundersøgelser af idrætsudøvende. Lige så vigtigt, som det er for den idrætsudøvende ungdom at have lærere og vejledere, der kan vise dem, hvordan den pågældende idræt rigtigt og mest udbytterigt skal udøves, lige så vigtigt er det ikke alene for den idrætsudøvende ungdom, men for samfundet som helhed, at kun de, der er velegnede til at udøve idræt i disse forskellige idrætsgrene, får lejlighed til det, og at andre, som ikke har den fysik eller andre egenskaber, som er nødvendige, ikke får lov til at udøve idræt. Her har lægeundersøgelserne en ganske overordentlig betydningsfuld opgave. Den har man taget op, foreløbig på forsøgsbasis, idet man har fået den — synes jeg — gode idé at knytte den til de stedlige skolelægeinstitutioner. Disse institutioners lokaler står ubenyttet om aftenen og kan anvendes dertil, og de udgifter, der bliver i forbindelse med den opgave, består altså i, at man lønner lægen, og at man sørger for den nødvendige renholdelse, efter at lokalerne har været anvendt. Jeg synes, det er et særdeles forstandigt grundlag, man er begyndt disse forsøg på, og jeg ville meget gerne medvirke til, at disse forsøg kunne blive virkelig udbygget, så at man fik en betryggende lægeundersøgelse af den idrætsudøvende ungdom.

Jeg vil gerne endnu have lov at understrege den kendsgerning, at tilgangen af unge under 14 år til vore idrætsforeninger er blevet meget stor i de mellemliggende år. Jeg synes, man illustrerer det udmærket ved at nævne, at medens Dansk Idræts-Forbunds medlemstal i 1948 inkluderede ca. 98 000 unge under 14 år, er dette tal i 1955 oppe på 151 000. Det betyder en ganske overordentlig stor tilgang af unge under 14 år. Men det betyder een ting til, som jeg vil bede de ærede medlemmer om

[Johs. Christiansen.]

at lægge mærke til, nemlig at idrætsforeningerne her påtager sig en ganske væsentlig del af opgaver, som andre måske ellers var nødt til at løse. Det er med andre ord en overordentlig vigtig del af ungdomsarbejdet, de danske idrætsforeninger her har påtaget sig. Jeg ved ikke, om man just har lov til at se det i relation til den ungdomskriminalitet, der tales om, men at det ikke er uden betydning i denne forbindelse, tror jeg fuldt og fast. Selvom man måske nok nu og da synes — det gør jeg personlig — at idrætsinteressen her og der går over gevind, er det i alle tilfælde efter min betragtning langt bedre, at det er idrætten, der samler de unge, end at det er andre, mindre heldige formål.

Det synes mig vanskeligt ud fra de forhold, jeg her har påpeget, at nå til nogen anden følgeslutning end den, at idrætten taget under eet fortjener den støtte, den har fået, og lidt til. Jeg synes, at de årlige tipsindtægter er af en sådan størrelsesorden, at det måtte kunne lade sig gøre at finde frem til fordelingsregler, hvorved man i nogen måde opfyldte de ønsker, de relativt beskedne ønsker, synes jeg man har lov til at sige, som næres af idrætsorganisationerne. Disse beløb skal jeg ikke nævne, de er allerede nævnt af foregående ærede ordførere, men de viser altså, som jeg sagde til indledning, at stort set bliver der nu godt og vel en trediedel af årets tipsoverskud til de idrætsformål, som man ved lovens vedtagelse regnede med skulle have to trediedele.

Der er endnu et par bemærkninger, jeg gerne vil have lov til at gøre. Først angående fordelingen af tipsmidlerne indenfor idrætsorganisationerne. Jeg har allerede nævnt en række opgaver, som det er nødvendigt at løse, og som man dels har løst, dels er i gang med at løse og dels ønsker at løse, hvis der kan blive midler til det; men jeg har en forestilling om, at der er en række mindre og små klubber ude omkring, særlig i landdistrikterne, som mærker for lidt til de tipsmidler, der er stillet til rådighed, og jeg vil i hvert fald for mit vedkommende i det udvalg, som jeg forstår skal ned-sættes, have opmærksomheden henvendt ikke mindst på dette forhold, idet jeg

håber at kunne få fornøden tilslutning fra anden side.

Dernæst er der en anden ting, som er faldet mig ind, eller rettere sagt, som jeg har tænkt på i nogle år, og som jeg gerne vil komme ind på ved denne lejlighed. Det er, at jeg nu og da har fået et indtryk af — det skyldes måske, at jeg ikke har tilstrækkeligt kendskab til de interne forhold — at man kunne ønske lidt større solidaritetsfølelse mellem på den ene side de store klubber og på den anden side de små og mindre klubber, som jeg her har talt om. Det er også et spørgsmål, som jeg gerne vil have nærmere belyst i det kommende udvalg, og jeg håber at kunne få det.

Så er der spørgsmålet om, hvor pengene skal komme fra. Her må vi naturligvis i udvalget — det er ganske givet — se at få nøje rede på, hvorfra forslagsstilleren, det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, egentlig har tænkt sig pengene skal komme. Jeg bemærkede mig med stor interesse de udtalelser, som den ærede forslagsstiller fremsatte før, men det stod mig alligevel ikke helt klart.

Jeg tror ligesom flere andre ærede ordførere, at når man gennemgår listen over de formål, som nu tilgodeses af tipsmidlerne, er de, der betegnes som „andre formål“, måske nok dem, der blomstrer stærkest, og der er nok adskilligt at rette. Der er ikke tid til at komme ind på det her, og det ville heller ikke være rimeligt, men der er een ting, jeg gerne vil sige på forhånd — forord bryder jo ingen trætte — og det er, at jeg for mit vedkommende i hvert fald ikke vil være med til at tage en øre fra „Ungdommens uddannelsesfond“ eller i det hele taget fra midler, der går til ungdommens uddannelse. Ellers må vi som sagt se at finde frem til den mest rimelige måde at imødekomme dansk idræt på på de områder, hvor vi finder en sådan imødekommenhed begrundet.

Med disse ord vil jeg gerne anbefale, at vi i det kommende udvalg skænker det foreliggende lovforslag al den opmærksomhed, det fortjener, og udviser den venlighed og forståelse overfor idrættens rimelige krav, som det på nogen måde er muligt for den danske lovgivningsmagt i dette øjeblik at udvise.

Ingmar Wagner: Da loven om tipning blev gennemført, blev den modtaget med stor glæde af sportsungdommen, der så hen til, at nu ville mange af dens tidligere uløste problemer blive ordnet; tipstjenesten ville skaffe de nødvendige penge til instruktører, til nyt materiel, til forbedring af eksisterende sportsanlæg og til indretning af nye. Ikke mindst Danmarks mange små energiske sportsklubber forventede at modtage en håndsækning.

Hjælp til sportsungdommen var hårdt tiltrængt, mange unioner og klubber arbejdede under fortvivlede økonomiske forhold. De ydede selv en beundringsværdig indsats. Sportens udøvere hører ikke til dem, der blot stiller krav om støtte. Der har været toner fremme her fra den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Lars M. Olsen, der kunne tyde på, at det lå sådan. Nej, sportsungdommen er i realiteten selv klar til at yde de nødvendige ofre. Et bevis herpå er jo også, som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen nævnte i sin fremsættelsestale, henvendelsen fra Dansk Idræts-Forbund til finansministeren sidste år, hvori det oplystes, at Dansk Idræts-Forbunds 800 000 medlemmer har indbetalt 12½ mill. kr. i kontingent, hvorimod de kun har modtaget 1½ mill. kr. fra tipstjenesten. Sportens ungdom giver altså selv meget store bidrag. Når 800 000 medlemmer skal betale 12½ mill. kr., så må man for det første være opmærksom på, at kontingenterne må være steget en del i den sidste tid, og for det andet må man tage i betragtning, at kun halvdelen af disse 800 000 er aktive medlemmer, som jo betaler betydeligt mere i kontingent end de 400 000, som nærmest er en art støttemedlemmer. Efter min mening er der intet at sige til, at sportsungdommen er skuffet over tipstjenestens udvikling. Såvel af forbundene som af sportsklubberne er der i den seneste tid vedtaget udtalelser om, at fordelingen af tipsmidlerne er helt urimelig. Sporten må have en større andel, end den har fået indtil i dag.

Søndag den 27. november i år holdt formanden for Dansk Idræts-Forbund, landsretssagfører Leo Frederiksen, en tale om tipning på sognerådsforeningernes delegeretmøde.

På dette møde rettede han en stærk appel

til staten og kommunerne om at give ungdommen flere sportsanlæg, om at give den fodboldbaner, svømmehaller, gymnastiksale o. s. v. Han udtalte endvidere, at i de år, tipstjenesten havde eksisteret, havde sporten alt i alt fået ca. 20 mill. kr., medens staten havde haft en fortjeneste på 130 mill. kr. Det viser jo sådan set, at det udtryk er aldeles rigtigt, som det ærede medlem hr. Arnth Jensen brugte: at staten havde fundet en ganske fortrinlig malkeko i tipstjenesten. Disse tal viser jo også skævheden i udviklingen. Tipsloven, der først og fremmest skulle hjælpe sporten, er blevet en særdeles god forretning for finansministeren. Tipning er i dag et af de mange midler til at få befolkningen, en skat til de mange, vi allerede bærer på. De tusinder, der tipper, gør det ikke alene for at få en tolvser — selvom jeg er sikker på, det er en overmåde stor drivkraft — men de gør det også for at give sportsungdommen en håndsækning, og man kan vel sige, at disse mennesker i realiteten bliver snydt. Deres penge gives med henblik på sportens fremme og dermed også til de fredelige formål, som sportens folk hylder. Det, der ligger bagved de store verdensolympiader, tanken om fred og venskab, om fredelig kappestrid mellem alverdens unge, det var det, pengene skulle gå til, men det er vel ikke forkert sagt, at det, staten tager, i realiteten går til oprustning, til længere militærtjeneste og til andre af ungdommen forhadte formål.

I det moderne samfund har sporten en meget stor mission. Idrætten er samfundsmæssigt set nødvendig for at skabe en stærk og sund ungdom. Det forcerede arbejde i den stadig stærkere rationaliserede produktion, det ensformige arbejde ved transportbåndene, det stillesiddende arbejde på kontorer eller ved pultene på læreanstalterne kræver motion, kræver sport, det er en simpel nødvendighed, for at ungdommen kan udvikle sig rigtigt og bevare sin sundhed. Ud fra disse vigtige grunde er det også nødvendigt, at der gives den unge generation de allerbedste muligheder for at udvikle sig på sportspladsen.

Det ærede medlem hr. Arnth Jensen har været inde på forholdene i vore nabolande, Sverige og Norge, som er betydeligt længere fremme end vi, når det gælder om at yde

[Ingmar Wagner.]

det nødvendige til idrætsformål. Det samme gælder en lang række andre lande, det gælder de folkedemokratiske lande og Sovjetunionen. Her har man givet ungdommen de bedst tænkelige muligheder ved at stille de nødvendige sportsanlæg til dens rådighed. Vort lands ungdom nævner med den allerstørste respekt navne som Dynamo og Spartak, løbere som Kuts og Zatopek, svømmere som Tjukalov og Boitjenko, fodboldspillere som Puskasz og Jasjin og en lang række andre navne. (*Tholstrup*: Det er professionelle sportsfolk!). Hemmeligheden ved disse folkedemokratiske og sovjetrussiske sportsfolks store resultater er ikke, som det siges nede fra salen, at de er professionelle, men simpelthen, at der i disse socialismens lande er givet ungdommen gode forhold at udøve deres idræt under; derfor præsterer de disse resultater.

Danmark har også en dygtig ungdom, som på sportens område gør sig godt gældende og ville blive betydelig dygtigere, hvis den fik endnu bedre forhold, men den har i dag ikke de rigtige betingelser at udøve sporten under. Staten må yde langt mere til sportens fremme. Pengene er i virkeligheden tilstede; vi mener, at man må fordele tipsmidlerne på en bedre måde, og slår de ikke til, må der derudover bevilges de nødvendige midler.

Som det allerede fremgår af det, jeg har sagt, går den kommunistiske folketingsgruppe ind for, at sporten skal have en større andel af tipsmidlerne, men vi er ikke enige med forslagsstilleren. I første omgang ville det efter vor opfattelse ikke være rigtigt at tage de penge, som nu går til almene og kulturelle formål, og give dem til idrætten. Det er rigtigt, at der går en del af pengene til meget mærkværdige formål, men i hovedsagen går de dog vel til udmærkede formål. Skulle man tage af de midler, der gives til disse gode formål, må dette i alt fald efterfølges af andre bevillinger. Det, vi mener, er imidlertid, at staten må give slip på sin fortjeneste.

Tager vi tipsregnskabet fra 1. juni 1953 til 30. juni 1954, ser vi, at staten af et sådant års indtægt tager broderparten, nemlig 17 173 521 kr. 7 øre, medens der til idrætsformål går 3 182 180 kr. 38 øre. Til kul-

turelle formål går der 2½ mill. kr., til ungdommens fritidsliv går der også 2½ mill. kr. og til „Ungdommens uddannelsesfond“ 639 623 kr. 42 øre. Blot dette ene års regnskab viser med al ønskelig tydelighed, at staten tager sin store andel af kagen. Indtil i dag drejer det sig om 130 mill. kr. eller endnu mere, som sporten ikke har modtaget, selvom disse millioner rettelig burde være brugt til idrætsformål.

Jeg sagde til indledning, at sporten har hårdt brug for bedre økonomiske forhold. Der er blevet talt om landboungdommens forhold og om de små klubber på landet, men den københavnske ungdom har det ingenlunde bedre, man kan måske næsten sige tværtimod. I denne by mangler der stadioner; Idrætsparken er altid fuldt optaget, og mange vigtige kampe kan simpelthen ikke gennemføres på grund af pladsmangel. Det siges oven i købet, at København i dag er den hovedstad i Europa, der er dårligst forsynet med sportsanlæg. Forleden dag kunne man i „Idrætsbladet“ læse, at Göteborg indviede sit fjerde stadion. Göteborg har 400 000 indbyggere. København har i realiteten kun eet ordentligt stadion, skønt den har mere end 1 million indbyggere. Dette viser også lidt af skævheden, og hvor langt videre fremme man er i denne henseendeovre på den anden side af sundet. København har ikke et virkeligt svømmestadion, som kunne gøre det muligt at gennemføre internationale konkurrencer.

Det ville blive altfor omfattende her at komme ind på de mange mangler, som idrætten lider under i København. Jeg skal kun gøre nogle enkelte bemærkninger om et par københavnske klubber, der har helt utålelige forhold at arbejde under. De eksempler, jeg her fremhæver, er desværre ikke enestående, men tværtimod udtryk for de forhold, man stort set i denne by byder sportsungdommen.

De klubber, jeg kort vil fremhæve, er to københavnske, men landskendte brydeklubber, Sparta og Husum Idrætsforening. Det er foreninger, der udfører et ganske fortrinligt arbejde med ledere, der ofrer al deres fritid uden at få så meget som en øre i betaling herfor, uanset om det er i foreningens administrative arbejde, med tilrettelæggelse af stævner og andre arrange-

[Ingmar Wagner.]

menter, de virker, eller direkte som instruktører. Disse foreninger modtager ikke en eneste øre af tipsmidlerne.

Husum Idrætsforening er vel Danmarks bedste brydeklub i dag; den har lige vundet turneringen i holdbrydning, har flere mestre og udbygger sine forbindelser med sportsungdommen udenfor vort land. Den gør sig på talrige områder bemærket og udfører et virkelig anerkendelsesværdigt arbejde. Noget af det mest påskønnelsesværdige er klubbens drengesport. Den giver drengene sportslige interesser, beskæftiger dem om aftenen med sundt friluftsliv og udfører et arbejde, der sagtens kan tåle sammenligning med det arbejde, som ungdomsklubberne udfører, og hvortil disse har mulighed for at få støtte gennem ungdomsskoleloven.

Denne klub i Husum har som så mange andre besværligheder med at skaffe faste lokaler til træning, og langt værre er det, når den vil gennemføre stævner. Medlemmerne betaler et kontingent på 4 kr. 25 øre om måneden, men dette kan langt fra klare udgifterne. Der må stilles større økonomiske krav til medlemmerne. De samler penge ind, når de f. eks. skal sende en af deres brydere til provinsen, og når de skal skaffe de nødvendige penge til lokaler o. s. v. På trods heraf får de ikke 5 flade øre fra tips-tjenesten.

Hvor urimeligt dette egentlig er, viser også andre eksempler. Såvel Sparta som Husum Idrætsforening har flere gange ansøgt om tilskud af tipsmidlerne til anskaffelse af en brydemadras. En sådan madras koster mellem 3 500 kr. og 4 000 kr., men hver eneste gang man har søgt, er man blevet mødt med afslag. Klubberne har ganske vist kunnet få et rentefrit lån af Dansk Idræts-Forbund, men dette lån skal tilbagebetales som alle andre lån. Det er en altfor hård belastning for en sådan klub, og intet var vel mere rimeligt end netop i sådanne tilfælde, hvor det drejer sig om aldeles nødvendige sportsrekvisitter, at lade tipsmidlerne træde hjælpende til. Det er altså ikke alene i provinsen, det ser dårligt ud for de små klubber, det gør det så sandelig også i København.

Jeg har på den kommunistiske gruppes vegne trukket disse eksempler frem, ikke fordi jeg mener, de er særlig enestående —

talrige andre gode sportsklubber arbejder under de samme ringe betingelser — men fordi kommunisterne har den absolutte opfattelse, at tiden er inde til at give en virkelig håndsækning til sporten, til de mange unge, der dyrker idrætten som deres vigtigste fritidsbeskæftigelse, og en nødvendig hjælp til de mange idrætsledere, der yder en stor og uselvsk indsats for vort lands ungdom, ja, for hele samfundet.

Med disse bemærkninger har jeg villet sige, at kommunisterne ser med største sympati på, at flere tipsmidler kommer sporten tilgode, men som jeg før sagde, kan vi alligevel ikke støtte det foreliggende forslag, men må forbeholde os ret til ved anden behandling måske at komme med forslag om, at det bør være staten, der afgiver sin andel af tipsmidlerne. Det ville være forkert at inddrage de penge, der nu gives til kulturelle og andre formål; og har staten ikke råd til at ofre noget på idrætten, vil vi også anbefale, at man søger at nedsætte udgifterne på andre områder, f. eks. de store militærudgifter, så man kan få de nødvendige midler til, at ungdommen kan udfolde et frit, et fornøjeligt og et gavnligt idrætsliv på forhåbentlig kommende nye idrætspladser.

Tholstrup: De forskellige ordførere har i dag afsløret en række eksempler på tilskud og bevillinger, som ikke kan inddrives på mere værdig måde. Det er gået, som jeg sagde ved behandlingerne af forslagene om tipsloven i 1947 og 1948, at vinderne forfalder til velved og ødselhed. Staten er den store vinder og den store ødeland med de let vundne penge. Det, der kommer let, går let. Et eksempel er Fjordvang skolegård i Vestjylland, som fik 10 000 kr. af tipsmidlerne; men med den vestjyske realitetssans, de har, brugte de pengene til at bygge et hønsehus for.

Vi er ikke tilhængere af tipningen, og vi har hele tiden hævdet den opfattelse, at tipningen i hvert fald ikke er en statsopgave. Den eneste rette løsning efter vor mening er derfor, at staten trækker sig ud af dette uværdige forhold. Ønsker så idrætsforeningerne at skaffe penge ad denne vej fremfor ad den naturlige, kontingenterne, ja, så lad dem selv om det. Det er normalt ikke min opgave at præke moral for mine med-

[Tholstrup.]

mennesker; jeg gør det kun, fordi staten og folketinget er gået ind for ulødlige tanker. Vi ser sådan på det, at idrætsfolkene selv kan skaffe de midler, de skal bruge til udbygning af anlæg o. s. v. Hvorfor i alverden skal stat og kommune og uskyldige skatteydere så lægge ryg til store milliontilskud?

Lad os kort og godt sige til idrætten: behold de penge, I selv kan skaffe, selvom vi ikke er glade for den måde, I gør det på, men til gengæld får I ikke længere tilskud fra det offentlige. Det ville spare staten for kostbare administrationsomkostninger, og det ville rette på folketingets værdighed, hvilket nok kan tiltrænges på dette område.

Finansministeren (Kampmann): Der er allerede fremsat så mange synspunkter under denne debat, at der er nok for det udvalg, der nu skal nedsættes, at arbejde med. Der er bedt om en del oplysninger, og jeg tror, at det er rimeligt, at disse oplysninger bliver givet i udvalget. Problemet er, at man ønsker, at idrætten skal have et større tilskud, og man må diskutere i udvalget, hvorfra man så skal tage disse penge.

Det gik naturligvis, som jeg havde ventet; det viste sig umuligt for de ærede medlemmer hr. Ninn-Hansen og hr. Aksel Møller at komme gennem debatten uden at nævne brandsprøjterne i Sønderho. Der var kun een brandsprøjte, og det tilskud, der er blevet givet, er behandlet på ganske normal måde, og hvis de ærede medlemmer ville spørge hos de ærede konservative medlemmer af finansudvalget, ville man få at vide, at der var god grund til at støtte i dette særlige tilfælde. Det ærede medlem hr. Aksel Møller kunne ikke tro, at der ikke var andre lignende tilfælde. Jeg gør det ærede medlem opmærksom på, at det bliver meget vanskeligt at finde et tilsvarende tilfælde. Her tænker jeg ikke på, at jeg har sommerhus derovre, men på den særegne bebyggelse, som er i Sønderho, og den fattige befolkning, der lever dér, samt den store

betydning, det må have i kulturel henseende at bevare denne bebyggelse. Det var begrundelsen for, at der blev givet et tilskud til anskaffelse af brandmateriel, og de penge, der derudover manglede, betaltes af sommerhusejere. Endelig er der fra andre interesseredes side også ydet et tilskud.

Ja, jeg skal ikke forlænge debatten. Jeg tror, at når vi nu i udvalget får talt om sagen, vil man opdage, at det ikke er så let at skaffe penge andre steder fra. Det er naturligvis meget let at udtale sin sympati for idrætsfolkene; det er de mange, og vi ønsker alle at tilgodese det gode formål, men musiklivet og en række af de andre formål, som får støtte gennem tipsmidlerne, tror jeg ikke vi sådan uden videre skal lade falde på gulvet. Derfor ville den positive løsning være — og jeg hørte også, at det ærede medlem hr. Arnth Jensen støttede denne linie — at man på en eller anden måde gør folk mere interesseret i at tippe, så at der opstår større overskud at fordele penge af. Derimod tror jeg ikke, jeg kan give løfte om at ville give afkald på tipsfemøren; det ved det ærede medlem godt, og det ærede medlem klarer det også nok. Såvidt jeg ved, har det ærede medlem selv stemt for den femøresafgift, der blev indført, da det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen var finansminister.

Forslagsstilleren (Ninn-Hansen): Jeg har forstået, at der, således som det også blev fastslået af den højtærede finansminister, er almindelig interesse for at yde større støtte til idrætten. Der er jo fare for, når et enkelt medlem fremsætter et lovforslag, at de 178 andre medlemmer i det høje ting har en anden mening og måske også kunne tænkes at ville behandle et forslag fremsat af et enkelt medlem mere lemfældigt, end det ellers ville være tilfældet. Men jeg har haft det modsatte indtryk her i dag. Jeg har af de ordførertaler, der er holdt, fået det indtryk, at der i det høje ting er en meget stor idrætsagkundskab, en stor idrætsinteresse og også et udbredt ønske

[Ninn-Hansen.]

om at yde idrætten støtte, og jeg kan kun glæde mig over det resultat, man er nået til under denne forhandling. Jeg må af de udtalelser, der er fremkommet, forstå, at der i tinget er et udbredt ønske om, at idrætten får en større del af tipsmidlerne, og at denne sag ikke kan tages af dagsordenen, før dette er gennemført.

Vi skal jo behandle sagen videre i det udvalg, som jeg har forstået der er almindeligt ønske om at nedsætte, og jeg skal derfor kun komme med et par ganske enkelte bemærkninger til de betragtninger, der er fremsat.

Jeg vil gerne takke de forskellige ordførere for den forståelse, de har vist forslaget. Jeg må måske i særlig grad have lovet at takke det ærede medlem hr. Arnth Jensen, der igennem en meget lang årrække har virket for idrætten; den tale, det ærede medlem holdt i dag, viste jo også den meget store og dybe interesse, det ærede medlem stadig har for idrætten. Det ærede medlem og jeg har jo fuldstændig den samme indstilling overfor spørgsmålet, og jeg skal derfor kun takke for de bemærkninger, det ærede medlem gjorde. Også de bemærkninger, der blev gjort af det ærede medlem hr. Aksel Møller og det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, vil jeg takke for. Alle tre ordførere mente, at der var en mulighed for at yde større støtte til idrætten på den måde, som jeg har foreslået — i hvert fald efter de samme retningslinier — og som går ud på, at idrætten får mere ved besparelser med hensyn til andre bevillinger.

Det ærede medlem hr. Lars M. Olsen var ligesom den højtærede finansminister noget forbeholden overfor denne mulighed, men var dog ikke afvisende overfor, at man kunne opnå nogen besparelse og ad den vej få mulighed for at give idrætten mere.

Det ærede medlem hr. Tholstrup var inde på, at staten ville tjene penge, hvis den trak sig tilbage fra tipstjenesten. Det tror jeg dog ikke er tilfældet. I den tid, tipstjenesten har virket, har staten modtaget 87 mill. kr. derfra, så det er vanskeligt at se, at staten ligefrem ville tjene på at trække sig tilbage. Dette skal jeg dog slet ikke komme nærmere ind på.

Direkte mod mit forslag gik det ærede

medlem hr. Ingmar Wagner, der sagde, at han ikke ønskede at støtte forslaget, og i sin tale pegede på, at man i andre lande ydede idrætten mere. Han pegede i denne forbindelse på lande, der ligger fjernt fra os, og som vi har mindre forbindelse med. Jeg forstod det sådan, at idrætten i disse lande er blevet rene statsforetagender. Overfor den betragtning vil jeg sige, at det i alt fald ikke er den vej, jeg ønsker at gå; jeg ønsker ikke, at idrætten skal have mere tilknytning til eller være mere afhængig af staten. Men det er måske ikke så afgørende — eller slet ikke afgørende — hvad jeg mener om det. Meget mere afgørende er det, at idrætsorganisationerne herhjemme alle nærer et meget stærkt ønske om at bevare idrætten som et rent privat foretagende, så at idrætslivet bliver dyrket i private, store og små klubber, og det har en vis interesse for den måde, hvorpå man i det hele taget skal bedømme dansk idræt og dansk idræts fremtid.

Det er vel sådan, at man de steder, hvor man i højere grad har gjort idrætten til et statsforetagende og yder større støtte, i mange tilfælde i konkurrencerne også ser bedre resultater, end vi kan præstere. Jeg synes nok, at det kan være tiltalende og morsomt, hvis Danmark kan vinde en kamp eller i en konkurrence, men det kan aldrig blive det afgørende. Det kan aldrig være det afgørende, at vi prøver på at styrke os i konkurrencen, hvis det går ud over noget andet i forbindelse med idrætten, nemlig fastholdelsen af den klare amatør-linie, som man hidtil har arbejdet på. I denne forbindelse vil jeg sige, at selvfølgelig sker der også indenfor idrætten mindre heldige ting. Derfor vil jeg gerne fremhæve som noget betydningsfuldt den rent opdragende indflydelse, som idrætten kan have på ungdommen, og som selvfølgelig ikke mindst må komme til udtryk, når danske idrætsfolk deltager i konkurrencer i udlandet. Det er mit ønske, at man i enhver henseende opretholder den indstilling, som jeg forstår man har i Dansk Idræts-Forbunds ledelse, både med hensyn til amatør-linien og med hensyn til, at man ikke vil forsvare noget tilfælde, hvor der finder en overtrædelse af reglerne for god opførsel sted.

Jeg skal ikke gå i enkeltheder med hensyn

[Ninn-Hansen.]

til det øvrige, der er fremkommet fra de forskellige ordførers side. Jeg forstod, at det altsammen var spørgsmål, vi kunne drøfte i det kommende udvalg, idet der dér vil være god lejlighed til at få undersøgt, dels om man ved besparelser andre steder kan gavne idrætten derigennem, at man giver den større støtte, dels hvorledes den endelige udformning af lovforslaget skal være.

Jeg takker for den interesse, man har lagt for dagen; det skal ikke så meget være en tak fra min side som udtryk for den tak, jeg tror idrætten føler overfor det høje ting, fordi tinget helt igennem har vist så stor en interesse for idrættens vilkår her i landet.

Arnth Jensen: Også jeg vil gerne bringe en tak til det høje ting for den forhandling, der her er ført, og til den højtærede finansminister for hans forståelse — og jeg tror, jeg har lov til som en af organisationsformændene at bringe denne tak på dansk idræts vegne.

Jeg ønsker blot at gøre et par bemærkninger og iøvrigt ikke trække denne debat længere ud.

Jeg takker den højtærede finansminister for hans forståelse overfor det, jeg førte frem, om at sætte omsætningen op. Jeg sagde ikke til den højtærede finansminister, at man skulle tage femøren væk, men jeg sagde, at vi skulle prøve at regne ud, om staten tjener noget ved at bibeholde den; det tror jeg nemlig ikke den gør — og så kan det jo godt være, at finansministeren og jeg alligevel bliver enige om at tage den væk; det ville være det bedste middel til at sætte omsætningen op.

I anledning af det, det ærede medlem hr. Johs. Christiansen så kønt og smukt sagde om børnearbejdet i idrætsorganisationerne, vil jeg gerne oplyse, at der ikke er tale om 150 000 børn, idet tallet, hvis vi medregner alle organisationerne, kommer op i nærheden af 300 000, i hvert fald over ¼ million. Det, jeg har peget på, er, hvor farlig den konkurrence er, som vi er ude for i form af statens høje lønninger i forbindelse med ungdomsarbejdet. Børneafdelingerne skal have de bedste ledere, man kan få, men vi kan ikke lønne folk med sådanne lønninger,

som det offentlige betaler for ungdomsskoleundervisningen. Der er derfor tale om en konkurrence her. Jeg håber, vi vil være i stand til at klare den, for de folk, der har ledelsen af disse børneafdelinger, har kærlighed til sagen; men den dag kan komme, da de siger: et rimeligt vederlag må vi have.

Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen gav udtryk for megen forståelse. Han talte om, at de små klubber i landkommunerne fik for lidt, og deri er jeg enig med det ærede medlem, men jeg må som allerede nævnt gøre opmærksom på, at af det samlede tilskud, som en gymnast på landet kan få af tipsmidlerne, nemlig 3 kr. 32 øre, går de 2 kr. ubeskåret ud til de små klubber, medens resten bruges til fælles kursus og fælles administration, og der er ikke en eneste klub, som ikke får del deri.

Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen syntes, at der manglede solidaritet. Deroverfor vil jeg sige, at jeg har ingen steder fundet større solidaritet end indenfor idrætsorganisationerne. Det samarbejde, som vore organisationer har med Dansk Idræts-Forbund, er så intimt og i den grad uden gnidninger, at man ikke let finder magen. Der har været den rette idrætsånd, ingen af os har skelet til den anden og fundet, at den ene fik for meget og den anden for lidt. Jeg håber, at denne enighed og solidaritet vil holde sig frem i tiden, og jeg har ingen grund til at tvivle derom.

Endnu en gang tak til det høje ting for dets forståelse.

Ingmar Wagner: Jeg vil lige til beroligelse for det ærede medlem hr. Ninn-Hansen sige, at hverken jeg eller mit parti er interesseret i nogen statsdirigeret sport — vi har overhovedet ingen ønsker herom; men vi gør på den anden side ikke — som så mange gør — en dyd af, at dansk sport har så elendige forhold, som den har i dag; jeg tror iøvrigt ikke, det ærede medlem gør det, for så havde han ikke fremsat det foreliggende lovforslag.

I den almindelige diskussion om amatør eller ikke-amatør vil jeg dog lige sige, at selvom jeg helt og fuldt går ind for, at der fortsat skal være amatørsport i Danmark, fritager det ikke staten for virkelig at hjælpe sportsungdommen. Den udfører et stort og dygtigt arbejde — hvad jeg alle-

[Ingmar Wagner.]

rede har været inde på — som forpligter staten til at skabe bedre forhold for den; derfor må man fravige, at tipningen skal være en stor indtægtskilde, og i stedet for, som jeg sagde før, lade disse penge gå til sportsungdommen; det er netop forudsætningen for, at vi kan få dygtige sportsfolk. Jeg hører heller ikke til dem, som ønsker, at vi først og fremmest skal dyrke stjerne-sport, men for at Danmark skal kunne gøre sig gældende, også i international sport, må vi have virkelig massesport; der må gives ungdommen sådanne muligheder, at de bedste kan deltage i international konkurrence.

Jeg vil igen understrege, at de unge yder meget, dels gennem store kontingenter, dels gennem anskaffelse af dyre sportsrekvisitter, og skal sporten yderligere udvikles, er det nødvendigt, at man kommer dem til hjælp, for det er i øjeblikket altfor mange af de unge, som ønsker at være med i et sportsarbejde, der simpelthen ikke har råd til det.

Tholstrup: Det ærede medlem hr. Ninn-Hansen hævdede, at jeg havde sagt, at staten ville tjene penge ved at holde op med tipstjenesten, men det sagde jeg ikke. Jeg sagde, at staten ville spare store beløb på omkostningskontoen; det er selvfølgelig en slags fortjeneste, for hvad der er sparet, er tjent, det indrømmer jeg. Staten bruger disse penge til formål, som man har sympati for af en eller anden grund, men alligevel ikke tilstrækkelig til at gå til skatteyderne eller til finansudvalget med sagerne. Det vil sige, at hovedparten af pengene bruges til sådanne formål, som ikke ville få penge fra staten eller fra tipsmidlerne via staten, hvis ikke man havde dette apparat; og det koster meget; det er penge, der tages ud af samfundet. Penge, som folk ellers ville bruge på en nyttig måde, overgår til brug på sådanne områder, som folk ikke selv vil skaffe penge til, områder, folk betragter som mindre nyttige. Det er en sådan ødselhed — det omtalte jeg i mit første indlæg — som sådanne let tilvejebragte penge giver anledning til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ninn-Hansen: I overensstemmelse med det ønske, der er fremsat under denne debat, foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om afgift af motorkøretøjer m. v. [af Tholstrup m. fl.]

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 859, fremsættelsen i tidenden sp. 1399).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Kampmann): Ved det foreliggende lovforslag, der er fremsat af de ærede medlemmer hr. Tholstrup, hr. J. M. Pedersen og hr. Viggo Starcke, foreslås det, at den del af vejfondens andel af motorafgifterne, der henstår ubenyttet ved finansårets slutning, skal anbringes i rentebærende, børsnoterede værdipapirer, der skal kunne realiseres, hvis vejfonden udover de løbende indtægter behøver likvide midler til afholdelse af vejudgifter.

Lovforslaget indeholder ingen ændringer i de nugældende bestemmelser om motorafgifternes anvendelse. Ifølge nugældende praksis fastsættes størrelsen af vejudgifterne på de årlige bevillingslove, idet afgørelsen af dette spørgsmål naturligt indgår som led i de almindelige finansielle overvejelser, og jeg kan ikke rigtig se, at der foreligger en rimelig begrundelse for, at disse midler skal anbringes på en særlig lovbestemt måde, ligesom jeg anser spørgsmålet om forrentning af vejfondens midler for at være uden større betydning, når forholdet jo dog er det, at man i dette høje ting år efter år tager stilling til, hvor store beløb der skal stilles til rådighed for udførelse af vejarbejder. Hertil kommer, at hele spørgsmålet om den fremtidige afgiftslovgivning for tiden er til overvejelse i finansministeriet og i ministeriet for offentlige arbejder, og det må derfor anses for rimeligt, at drøftelsen om vejfondens midler udsættes, indtil de reviderede motorafgiftsforslag foreligger